

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 33

Lýsingaprísur fyri petitreglu: 40 oyru á
1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 16. august 1943

Bladið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið

17. árg.

Fólkaflokkurin hevur kastað hamin

og trínur fram sum ein reinur stør-
mannsflokkur.

Hansara fyrstu menn eru:

Stórreiðarin og stórkeypmaðurin J. FR. KJØLBRO
í Norðoyum.

Stórbóndin PATURSSON og bankmagnaturin
PETERSEN í Suðurstreymoy við »arbeiðaravininum»
Zacharis Niclasen sum stillara.

Útgerðarmaðurin og stórbóndasakførarin POUL
PETERSEN í Eysturoy.

Reiðarin HANS JACOB GUTTESSEN Norð-
streymoy.

Reiðarin SAMUEL ELLEFSEN Vágoynni.

Keypmaður A. SØRENSEN í Sandoynni.

Synir stórreiðarin Magnus Dahl og keypmann-
in Holm í Suðuroy.

Fiskimenn og arbeidsmenn hava ikki ilt við at ætla, hvønn
partin hesir menn fara at umboða á tingi, arbeidsmannin og fiski-
mannin ella stórreiðarin, stórkeypmannin, stórbóndan, tá ið støða skal
takast til arbeids- og lønspurningar.

Fiskimenn, arbeidsmenn, traðarmenn!

Tit hava barst við hesar menn um at fáa arbeids- og lønvið-
urskifti tykkara bætt.

Hart og bóndskliga hava teir hildið imóti. Ofta hevur staðið
í botni, og tit hava noyðst at streika — og kanska, tá ið stríðið er
yvirstaðið, noyðst at bitið i tað súra eplið. Eittoyrastríðið og stríðið i
Vágoynni er i friskum minni!

Tora tit fiskimenn og arbeidsmenn at leggja frá tykkum og
geva allar tykkara livsinteressur upp i hendurnar á hesum monnum,
sum eru høvuðsmenn innanfyri tann felagsskapin sum er til fyri at
berjast móti tykkara felagsskapi.

Tora tit at velja hesar høvuðsmenninar fyri einum felagsskapi,
ið legði sak imóti tinguinum fyri lógina, ið gav fiskimanninum 35% aftur?

Tora tit at velja hesar høvuðsmenninar innan fyri
felagsskapin ið nú liggur i sak við tingið fyri lógina, ið gav
tykkum eittoyrað fyri hvørt pristalsstigið?

Geri tað ikki!

Veljið javnaðarmenn, sum stríddu tykkum hesar
lógir, og sum hava strítt tykkum heimsins bestu lønlógir!!

Vestmenningar og Norðstreym- oyingar.

Tit kunnu ikki velja fólkaflokkin.
Tí hann er tilreiðar at taka bein-

ini undan livs- og arbeidsinteress-
um Føroyinga tá ið tað ræður um
at verja einstaklingsins, penga-
mansins interessur.

Oddamaðurin á fólkaflokkssins
lista Hans Guttesen vildi selja, og
tá ið hann ikki fekk loyvi til tess,
so vildi hann sleppa at leiga sitt

skip út av landinum, frá Føroy-
ingum, ið sótu heima og ikki
sluppu út at sigla.

Hann er fólkafloksmaður, tí
fólkaflokkurin var einasti flokkur,
ið stríddist sum óður fyri, at reið-
ararnir skuldu sleppa at selja
trolararnar og skonnartirnar.

Veljið javnaðarmenn, tí tað vóru
teir sum troðkaðu igjøgnum at seta
landsins interessur fram um privat-
mansins og finga sett lógforboð
móti at selja skip, okkara út av
landinum.

Vestmenningar.

TÍÐINDI ÚR VÁGI

Vágur, 6/8. 1943.

Hóskvældið, 5. í h., varð fundur
hildin her í bygðini við Jóannes
bónda Patursson sum ræðara.

Menn vóru flest allir forvitnis-
ligir og spurdu sína millum, um
hetta bleiv ein politiskur fundur
— men gakk, teir finga heilt annað
at frætta, áðrenn fundurin byrjaði
— Jóannes bóndi skuldi bert halda
eitt »seguligt fyrirdrag»...

Ein og annar sessaðist aftur og
helt, at hetta mundi fara at verða
tað sama jabbíð, ið bóndin var
vanur at diska upp við. Ólíka
hevði verið at fingið eitt sindur
av tjaki, nú ið val stendur fyri
hondum.

Eitt sindur av livi kom tó i, tá
ið Danbjørg sást millum fólkið, ið
ætlaði sær inn at hoyra ræðarin,
og tonkti ein og annar, at tað
kanska fór at bliva eitt sindur
meira enn eitt »seguligt fyrirdrag».

Fyri hesum bleiv skjótt sjón
fyri søgn.

Ordstýrarin, harra Elith Godt-
fred, hevur vitad betur enn fund-
arfólkið hvat ið ferari teirra, bónd-
in, og »smeinigheitsins elstur», ið
sótu á fremsta bonki til hægri,
høvdu lagt til rættis i tí »søgu-
liga fyrirdragnum».

Hann, ordstýrarin, tók tarvin
við hornunum beinan vegin og
segði: »Her blivir eingin diskussi-
ón». — Hann eigur sjálvur
fyrirdragshöllina.

Fundurin byrjaði. — Fólka-
floksdiktaturandin »sveimaði» frá
fyrstu stund av i rúmdini oman
fyri teir naknu bjálkarnar (bóndin
visti, hvi teir vóru naknir; tað
hoyrði við i tí »seguliga» og minnti
á hesa ófullkomnu verð.

Viðari »sveimaði» andin niður
móti einum vælkennum prædika-

stóli), haðani so mangt orðið
hevur ljóðað, um enn undir minni
verðsligum umstøðum. — — —

Men hvat, »Hensigten helliger
Midlet».

Ná, bóndin var jú komin á
pallin. Tað »seguliga» varð skjótt
avrikað. Grimur Kamban og aðrir
góðir menn frá forneldini vóru
av bóndanum skrínlagdir eina ferð
enn.

Fyri at skapa ein mjúkan har-
moni millum »interiørið» og and-
an, ið »sveimaði» i rúmdini — og
deils fyri at lætta um »fordoylsid»
hjá einstakum politiskum nýføðing-
um »placeraði» bóndin nøkur orð
úr halgibók, áðrenn lopið varð
gjørt út i tað beinleiðis tilrætta-
lagdu fólkafloksagitatiónum.

Og tað varð agitatiónum við lít
eftir bestu diktaturfyrirmynd við
handaklappi og sangi. — Bert
Førarin fekk orðið.

Ein frálík valagitatiónum fyri fólka-
flokkin.

Danbjørg, ið var millum áhoyr-
arnar, sat í sveittabroti og notur-
niður, so har var ikki ein
politikkur i hesum »seguliga»
drag, ið bóndin hevði vundið av
sinum seguliga lírikassa.

Fólk kveittu at Danbjørg og
hugsadu: Nú verður mestur rok!
Jú, pílar ískot! Við eitt reyð hann
upp av sessinum og bað um orðið
aftaná bóndan. Men hvat hendi.
Bóndin bar, segt feigt undan og
beinleiðis sýtti manninum orðið.

So einsrættaður var hesin fund-
ur tilrættagdur og endaður, at
ordstýrarin, harra Godtfred, bein-
leiðis átaladi, at nakar hevði verið
so frekur at bróta bóndan av og
biðja um orðið. — — — Náði
okkum i einum civiliseraðum landi
(slíkir menn eru væl egnaðir at
senda út sum »diplomatar» fyri
tann nýggja fólkafloksstatin.)

Fólk undradust stórliga á, hvi
bóndin mundi nokta Danbjørg
orðið. — — — Mundi tað ikki
vera tí, at hann veit, at Danbjørg
sum tingmaður er ferur fyri at
mótbevisa mestsum alt av tí, ið
hann segði.

Danbjørg gavst tó ikki; tá ið
bóndin var liðugur vendi hann
sær beinleiðis til eiganar av fund-
arhøllini, harra Godtfred, og bað
um loyvi at siga tvey orð. Men
svarið small sum eitt byrsuskot
gjøgnum rúmið. »Fundurin er
lokin, tað er pláss nokkuttan
fyri.

Tíðindamaður.

*) úr »Bethel» i Vági.